

Instytut Pamięci Narodowej

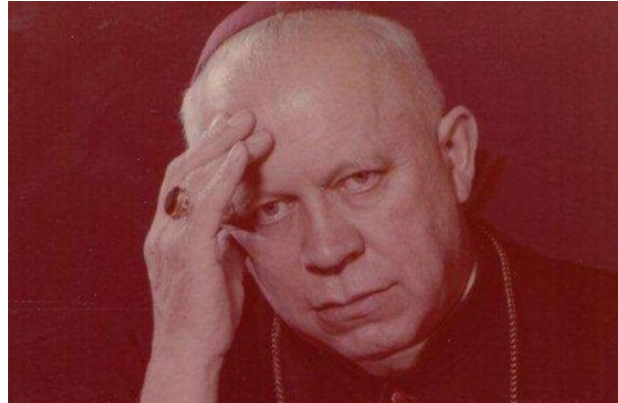
<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/137312,Przelamac-barriere-strachu-premiera-1-lutego-2021-w-TVP-Historia.html>
04.05.2024, 17:06

„Przełamać barierę strachu” - premiera 1 lutego 2021 w TVP Historia

W poniedziałek na antenie TVP Historia została wyemitowana najnowsza produkcja IPN, poświęcona postaci abpa Ignacego Tokarczuka.

Film w reżyserii Macieja Wojciechowskiego i Tadeusza Arciucha opowiada historię życia i działalności arcybiskupa przemyskiego Ignacego

Tokarczuka, wieloletniego ordynariusza diecezji przemyskiej, który zasłynął w skali kraju jako inicjator rozwoju budownictwa sakralnego i powiększenia sieci parafialnej w swojej diecezji.

abp Ignacy Tokarczuk

Jego działalność duszpasterska, zwłaszcza występowanie przeciwko programowej ateizacji społeczeństwa oraz krytyka walki z religią i Kościołem, budziły żywy sprzeciw komunistycznych władz. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych bp Tokarczuk udzielał wsparcia przedstawicielom opozycji demokratycznej, a po wprowadzeniu stanu wojennego wspierał duchowo i materialnie osoby represjonowane za działalność związkową. Kuria Biskupia w Przemyślu była miejscem spotkań opozycjonistów skupionych w Komitecie Obrony Robotników (później Komitet Samoobrony Społecznej KOR), Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Konfederacji Polski Niepodległej, Komitecie Samoobrony Chłopskiej Ziemi Lubelskiej, Komitecie Samoobrony Chłopskiej Ziemi Grójeckiej czy środowiska organizującego się wokół lubelskiego pisma „Spotkania”. Z pomocy bp. Tokarczuka korzystał także Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej.

Arcybiskup Ignacy Tokarczuk urodził się 1 lutego 1918 r. w Łubiankach Wyższych koło Zbaraża. Zagrożony poborem do Armii Czerwonej, na początku 1940 r. zaczął się ukrywać. Dzięki podrobionemu zaświadczeniu sowieckich władz wojskowych uniknął wcielenia do armii i mógł kontynuować studia w konspiracyjnym seminarium duchownym. Święcenia kapłańskie otrzymał we Lwowie 21 czerwca 1942 r. z rąk ks. biskupa Eugeniusza Baziaka. Cudem udało mu się uratować z rzezi dokonanej przez UPA w 1944 r. Po wyjeździe z Ukrainy, w listopadzie 1945 r., nigdy już nie powrócił do Lwowa.

Po wojnie rozpoczął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, na którym w 1951 r. uzyskał stopień naukowy doktora filozofii. 6 lutego 1966 r. został mianowany biskupem przemyskim, co zbiegło się z uroczystościami tysiąclecia chrztu Polski. W trakcie obchodów milenijnych ordynariusz głosił kazania, które uznane zostały przez Służbę Bezpieczeństwa za zawierające „wrogie akcenty”.

Biskup Tokarczuk z wielką energią i odaniem walczył o budowę nowych kościołów, których na terenach archidiecezji przemyskiej brakowało. Z jego inicjatywy w latach 1966–1993 na terenie archidiecezji powstało ponad 400 świątyń. Dzięki swemu zaangażowaniu w posługę duszpasterską, krytyczny stosunek do panującego ówczesnie ustroju i jawne poparcie dla działaczy demokratycznych, stanowił zagrożenie dla PRL-owskich władz, które za wszelką cenę starały się go pozbyć.

Film pokazuje, jak dzięki głębokiej wierze i determinacji udało się niezłomnemu kapłanowi przetrwać te wszystkie sztykany. Tytuł filmu nawiązuje do jednej z wypowiedzi ks. Tokarczuka.

Emisje:

- **1 lutego 2021 (poniedziałek) - TVP Historia - godz. 17.45**
- **2 lutego 2021 (wtorek) - TVP Historia - godz. 8.40**
- **3 lutego 2021 (środa) - TVP 1 - godz. 22.05**

Zobacz też:

[Mariusz Krzysztofiński, Arcybiskup Ignacy Tokarczuk \(1918 - 2012\). Metropolita przemyski obrządku łacińskiego, Rzeszów-Warszawa 2019.](#)

[Non omnis moriar. Abp Ignacy Tokarczuk we wspomnieniach, red. Mariusz Krzysztofiński, Rzeszów 2016.](#)